Rhwydwaith
CYMUNEDAU MWY DIOGEL CYMRU
WALES SAFER COMMUNITIES
Network

Ymateb Rhwydwaith Cymunedau Mwy Diogel Cymru i: Rhentu Cartrefi: llety gwely a brecwast a ddefnyddir at ddibenion digartrefedd ymateb i'r ymgynghoriad.

Yn cau 15 Medi 2023

Ymateb a gyflwynwyd drwy'r e-bost

Cwestiwn 1 – A ydych yn cytuno â'r polisi o eithrio llety gwely a brecwast a ddarperir i fodloni dyletswyddau darparu tai i'r digartref rhag bod yn gontract meddiannaeth?

Ydw

Er mwyn cefnogi'r dull 'neb heb help' rydym ni'n cytuno mewn egwyddor â'r diwygiadau arfaethedig. Fodd bynnag, hoffem amlygu y dylai'r newidiadau hyn gynnwys mesurau diogelu priodol o safbwynt y busnes a'r tenantiaid. Nid yw llety gwely a brecwast wedi'i ddylunio i fod yn ddatrysiad hirdymor, ac rydym ni'n pryderu, drwy gyflwyno'r cynnig hwn, ei fod yn rhoi mwy o gyfleoedd i ddefnyddio llety o'r fath am gyfnodau hirach. Rydym ni hefyd yn ymwybodol y gall yr ansicrwydd a achosir gan natur fyrdymor llety gwely a brecwast achosi pryder i blant ac oedolion ynghylch ble fyddan nhw'n cysgu ac mae hynny wedyn yn eu hatal rhag ymgysylltu â gwasanaethau a chefnogaeth, fel y rheiny sy'n galluogi cydlyniant cymunedol, yn lleihau ymddygiad gwrthgymdeithasol a chamfanteisio troseddol ac yn cefnogi pobl sy'n camddefnyddio sylweddau.

Fel Rhwydwaith rydym ni'n ymwybodol o'r argyfwng tai ac i sicrhau bod pobl yn cael llety diogel byddai hyn yn gam tuag at gynnig diogelwch i denantiaid. Fodd bynnag, rydym ni'n teimlo bod angen mwy o fuddsoddiad mewn mwy o dai cymdeithasol yng Nghymru er mwyn darparu datrysiad hirdymor priodol.

Cwestiwn 2 – A ydych yn meddwl bod darparwyr llety gwely a brecwast yn debygol o roi'r gorau i ddarparu llety dros dro i'r rhai sy'n ddigartref, os yw'r llety yn ddarostyngedig i gontract meddiannaeth?

Ddim yn gwybod

Rydym ni'n credu, pe bai darparwyr llety gwely a brecwast yn destun contract meddiannaeth, y byddan nhw'n llai tebygol o gynnig darpariaeth fyrdymor oherwydd y posibilrwydd o ddyletswyddau hirdymor dan gontract o'r fath. Fe allan nhw ystyried hyn fel rhywbeth â goblygiadau cyfyngol ar eu busnes, a all effeithio ar eu hincwm neu eu rhyddid i ddiwygio cyfeiriad eu busnes os ydynt yn destun dyletswyddau ychwanegol. Ar y llaw arall fe all hyn ddarparu incwm cyson sy'n gallu lleddfu unrhyw effaith negyddol yn sgil yr argyfwng costau byw a natur dymhorol llety gwely a

brecwast; ond gall hyn gael effaith hirach ac andwyol ar dwristiaeth oherwydd y byddai llai o ddewisiadau o dan llety.

Cwestiwn 3 – A yw'r cynnig yn lliniaru'r risg o ostyngiad yn narpariaeth y llety gwely a brecwast sydd ar gael fel llety dros dro, oherwydd y gallai fel arall ddod yn ddarostyngedig i gontract meddiannaeth?

Ddim yn gwybod

Mae'r Rhwydwaith yn cytuno bod y cynnig hwn yn ymddangos fel petai'n lliniaru'r risg o leihad mewn argaeledd llety gwely a brecwast ar gyfer darparu llety dros dro. Dylai barhau fel un o'r dewisiadau olaf yn hytrach na'r dewis cyntaf gan nad yw'n darparu llawer o sicrwydd i'r rheiny sy'n defnyddio'r ddarpariaeth, ond fe all fod yn fwy addas na hostel i blant ac oedolion mewn perygl. Mae'n bwysig nodi bod busnesau gwely a brecwast yn fusnesau annibynnol sy'n gallu gwrthod rhoi caniatâd i ddefnyddio'r eiddo fel llety i bobl ddigartref. Hoffem bwysleisio (fel y cydnabyddir yn yr ymgynghoriad) nad yw defnyddio llety gwely a brecwast yn sefydlogi'r argyfwng tai a bod angen mwy o dai cymdeithasol addas a hygyrch, hirdymor a byrdymor, ar draws Cymru.

Mae'r Rhwydwaith yn credu y byddai gwneud busnesau gwely a brecwast yn destun contractau meddiannaeth yn peri risg ychwanegol y byddai'r busnesau hynny sydd ar hyn o bryd yn llenwi'r bwlch yn penderfynu rhoi'r gorau i ddarparu eu gwasanaethau ac y byddai hynny wedyn yn gadael Gwasanaethau Tai Lleol gyda hyd yn oed llai o opsiynau i amddiffyn dinasyddion agored i niwed.

Cwestiwn 4 – Ydych chi'n ystyried bod unrhyw risgiau ychwanegol i aelwydydd digartref yn uniongyrchol, neu i'r dull ehangach o atal digartrefedd o ganlyniad i'r cynigion hyn?

Ydw

Cwestiwn 5 - Os felly, nodwch y risgiau hyn a'r mesurau lliniaru posibl.

Mae yna wastad risg, drwy alluogi landlordiaid i beidio â bod yn destun contractau meddiannaeth, y byddai unigolion a/neu deuluoedd sy'n aros yn eu llety gwely a brecwast am gyfnod hirach na'r disgwyl yn methu manteisio ar y mesurau diogelu priodol sydd wedi'i dylunio i'w hamddiffyn nhw (h.y. troi allan ar fyr rybudd). Rydym ni hefyd yn ymwybodol o'r posibilrwydd o fod angen cynnal gwiriadau diogelu ychwanegol ar gyfer y rheiny sy'n rhedeg llety gwely a brecwast pan fydd plant ac oedolion diamddiffyn yn aros yno.

Os yw teuluoedd neu unigolion wedi'u lleoli mewn llety gwely a brecwast ac wedi setlo yno oherwydd y cyfnod estynedig o amser maent wedi treulio yno, yna ceir

pryderon ynghylch eu lles wrth eu symud oddi wrth rwydweithiau cefnogi sydd wedi'u sefydlu h.y. ysgol / y gymuned.

Rydym ni hefyd yn ymwybodol y gall yr ansicrwydd a achosir gan natur fyrdymor llety gwely a brecwast achosi pryder i blant ac oedolion ynghylch ble fyddan nhw'n cysgu ac mae hynny wedyn yn eu hatal rhag gallu ymgysylltu â gwasanaethau a chefnogaeth, fel y rheiny sy'n galluogi cydlyniant cymunedol, yn lleihau ymddygiad cymdeithasol a chamfanteisio troseddol ac yn cefnogi pobl sy'n camddefnyddio sylweddau.

Fel Rhwydwaith rydym ni'n deall y gall hon fod yn sefyllfa na ellir ei hosgoi, fodd bynnag, ble bynnag y bo'n bosibl, dylai cyfnodau aros mewn llety gwely a brecwast fod mor fyr â phosibl a thrwy eithriad.

Cwestiwn 6: A ydych yn ystyried bod yna unrhyw risgiau ehangach posibl neu effeithiau andwyol i'r cynnig?

Ddim yn gwybod

Rydym ni eisoes wedi lleisio ein pryderon ynghylch y posibilrwydd y gall y mesur lliniaru hwn roi unigolion mewn perygl o aros mewn llety gwely a brecwast am gyfnodau hirach na'r dymuniad. Fodd bynnag, nid yw defnyddio llety gwely a brecwast yn rhywbeth newydd ac rydym ni'n sylweddoli bod timau tai a digartrefedd yn eu defnyddio pan nad oes opsiynau eraill ar gael iddynt ac o'r herwydd dylid cael gweithdrefnau lleol sefydledig ar waith.

Mae'n bosibl y bydd effeithiau negyddol ar ddiogelwch a chydlyniant cymunedol oherwydd na fydd y rheiny sy'n byw mewn llety dros dro, fel llety gwely a brecwast, bob tro yn datblygu cysylltiadau cymunedol a'u bod nhw wedi dysgu peidio â datblygu cysylltiadau rhy agos gydag ardal neu unigolion. Gall y diffyg cydlyniant hwn arwain at ddiffyg ymgysylltu â gwasanaethau, cefnogaeth ac addysg neu gynnydd mewn sbwriel, ymddygiad gwrthgymdeithasol, troseddau neu berygl o gamfanteisio.

C7. Hoffem wybod eich barn ar yr effeithiau y byddai'r cynnig yn eu cael ar y Gymraeg, yn benodol ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Beth fyddai'r effaith yn eich barn chi? Sut y gellid cynyddu'r effeithiau cadarnhaol, neu liniaru'r effeithiau negyddol?

Nid ydym yn credu y bydd y cynnig yn cael effaith gadarnhaol na negyddol ar y defnydd o'r Gymraeg, nac yn trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'n rhaid i wybodaeth fod ar gael i bawb sy'n rhan o'r broses, naill ai'n Gymraeg neu'n Saesneg, yn cynnwys canllawiau a gweithdrefnau.

C8. Eglurwch hefyd sut rydych chi'n credu y gall y polisi arfaethedig gael ei lunio neu ei addasu er mwyn cael effeithiau positif neu gynyddu effeithiau positif ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg; a pheidio â chael effeithiau andwyol ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg ac ar beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg

Nid oes gennym ni sylwadau ar sut y gellir newid y cynnig i gael effaith gadarnhaol ar y defnydd o'r Gymraeg, ar yr amod bod y manylyn a geir yng nghwestiwn 7 yn cael ei roi ar waith.

Cwestiwn 9: Rydym wedi gofyn nifer o gwestiynau penodol. Os oes gennych chi unrhyw faterion perthnasol nad ydym wedi rhoi sylw penodol iddynt, defnyddiwch y gofod hwn i sôn amdanynt.

Tra bod defnyddio llety gwely a brecwast ddim yn rhywbeth newydd, mae'r Rhwydwaith yn awgrymu y dylid cael canllawiau ffurfiol ar eu defnydd gyda chontractau awgrymedig gyda pherchnogion llety gwely a brecwast cymeradwy i ddiogelu'r bobl sy'n aros yno. Mae mesurau diogelu fel gwiriadau'r Gwasanaeth Datgelu a Gwahardd ar gyfer perchnogion os yw plant neu oedolion diamddiffyn yn mynd i fod yn aros yno yn un enghraifft.